

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

VII. De Zosima & Joanne qui miraculis claruerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

calamitatem auxit, cum nemo super-
esset qui res necessarias provideret.

Ασυμφορὰ, ἵνα μὴ τῷ Ἀπηνθεῖων ὁ παρ-
νοῶν ἦ.

CAP. VI.

De Ephramio Euphrasii successore.

VERUM salutaris Dei providentia,
quæ antequam feriat, remedia pa-
rare solet, & citæ suæ gladium clementiæ
acuit, & desperatis rebus, misericordie
suæ fores aperit, Ephraemium tunc Co-
mitem Orientis excitavit, ut omni cura
ac sollicitudine prospiceret, ne ex re-
bus necessariis quidquam civitati dees-
set. Quem admirati hanc ob causam B
Antiocheni, Episcopum urbis com-
muni suffragio elegerunt. Igitur Ephra-
mius Apostolicam sedem, tanquam
præmium ac mercedem suæ erga urbem
illam providentiæ fortitus est. Elapsis
deinde triginta mensibus, eadem civi-
tas terræ motibus denuo quassata est.
Quo quidem tempore Theopolis muta-
to nomine appellata est, & Imperator
omni cura ac diligentia ei prospexit.

Κεφ. 5'.

Περί φραμίου ἢ μέγα εὐφρασίω.

ΑΛΛ' ἡ τῷ ἀνθρώπων σῶτηρα Θεοῦ
δεδωκεν, ἢ πρὸ τῆς πληγῆς τῆς φάρμακον
πάσης, ἢ φιλανθρωπία τὸ ξίφος τῆς
γῆς θήγασα, ἢ ἀπ' ἀντιῶ τὴν διπλοῦσιν
τῶν οἰκείων ἀνοίγνυσα συμπάσαν, ἐφρα-
μίον διανέσσει, τῆς ἐώας δεχθῆς τῆς
πύλης, πᾶσαν ἀναζώσα δὲ φροσίδα, μετὰ
τῷ Ἀπηνθεῖων Ἀπλιπείν τὴν πόλιν ὀγκυῖται.
Θεν ἀγασάμενοι ἀντιοχείων παῖδες, ἐς κείνην
ἤφιζον τὰ καὶ τὸν δόξολογὸν λαλῶντες
νον, ὡσπερ μετὰ ὀκτὸν καὶ γέρας τῆς τοσαύτης
προνοίας τῆς κληρωσάμεν ὅτι πέπονθεν
ἀνδρὶς ὑπὸ ζῆσμι μὲ μιλίας λ. τότε κείνη
πόλις ἢ ἀντιόχεια προσηγορεῖτο πόλις, καὶ
ἄλλης προνοίας πρὸς τὴν βασιλείων τυχεῖσα.

CAP. VII.

De Zosimo & Joanne, qui miraculis claruerunt.

SED quoniam superiorum calamita-
tum mentionem fecimus, nunc alia
quædam operi nostro attextamus, me-
moratu in primis digna, quæ ab illis ipsis
qui ea viderant accepimus. Zosimas
quidam fuit Monachus, ortus ex Phœ-
nice quæ maritima dicitur. Patriam ha-
buit Sindem, vicum qui ab urbe Tyro
viginti fere stadiis distat. Is tum ciborum
abstinentia & usu, tum aliis virtutibus,
ita Deum sibi conciliaverat, ut non mo-
dò ea quæ futura erant prævideret, ve-
rum etiam ab omni perturbatione ani-
mi per Dei gratiam liber esset. Cùm i-
gitur aliquando esset in urbe Cæsarea
quæ metropolis est, unius è tribus Palæ-
stinis, in ædibus spectatissimi cujusdam
viri: Is erat Arcesilaus, vir nobilis & eru-
ditus, qui & honoribus quos gesserat,
& reliquis vitæ ornamentis conspicuus
habebatur: Eo ipso temporis articulo
quo Antiochia terræ motu subversa est,
repente mutato vultu ingemiscens at-
que altum suspirans, tantam lacrimarum
copiam effudit, ut solum madefaceret.
Simul thuribulum poposcit, per-
que universum locum in quo stabant, cùm
thus adolevisset, humi se prostravit,

Κεφ. 7.

Περί ζωσιμά καὶ ἰωάννη ἢ θαυματουργῶν.

ΑΛΛ' ἐπεὶ τῶν εἰρημένων ἐμνήσθημεν πα-
θημάτων, φέρεται ἕτερα ἀπὸ τῶν ἀ-
ξιολόγων τῶν παρ' ἡμῶν πρὸς ἡμᾶς, ἀπὸ
ἐς ἡμᾶς ἐκ τῶν ἰσορησάντων ἐκ τῆς ἐκεί-
μας ἀντιόχειας, καὶ τῆς λεγομένης πα-
λῆστίας, καὶ τῆς ἐκ τῆς παλαιᾶς κληρωσάμε-
ν ὅτι, διέχεσαν τῆς τῶν τυρίων ἐπὶ τῶν οἰκί-
ων τὸν μόνον διαθλέων βίον. ὅσα τὰς ἀφ' ἑ-
ξῆσι τῶν προφῶν, καὶ τὰς ἀλλὰς δεκάδας ἡ-
βίαις, τὸν θεὸν ἐσοικισάμεν ὅτι, ὡς μὴ με-
νοι διορατὰ μέλλοντα, ἀλλὰ καὶ πάσης ἀ-
παθείας χάριν λαβεῖν, σωθῶν τῶν πνευ-
ματικῶν ἀνὰ τὴν καίσαρος πόλιν, ἢ μὲν
τῶν παλαιῶν ἡγαίται. ἡ δὲ ἀεὶ ὅσα δεκά-
σπλα, ἀντιόχειας τῆς τε καὶ λόγι, ἐπὶ
ἀξιωματικῶν καὶ τῶν λοιπῶν τῶν κοσμοπολι-
τῶν ἀνδρῶν βίον ἤκων. ὅσα ὁ ζωσιμᾶς ἐκ τῶν ἀνα-
ρετῶν τῆς ἀντιόχειας πρὸς τὸν ἀθρόον Ἀπηνθεῖων
σας, ὀλοφύρομεν ὅτι, ἢ μύχιον ἀνομι-
ξας, δακρυὰ τε τοσαῦτα σπείσας, ὡς ἢ
τῶν γλῶσσοις ἐπεβέξαι, θυμιάθειον ἐξήσασ-
το, καὶ πάντα τὸν χρόνον ἐν τῷ καθ' ἑσθλα
Ἀπηνθεῖων, ἐπὶ γῆς εὐθὺν ἐπίπαι-
προσηγαί

πρὸς αὐτὸν ἰκεταίως τὸν θεὸν ἰλεεῖν. ὅτε
 αὐτὰ πυνθανομένους τὸν ἀρκεσίλαον, τί ἄρα τὸ
 ἔτι διαλαράξαν εἶναι, διαρρήδην εἶπε, τὴν
 ἡρώδης ἀντιόχει πώσεως ἀντίκα τὰ ὦτα
 αὐτῶν ἐξομεῖσαι. ὡς τὸν ἀρκεσίλαον καὶ οὐδὲν
 παραβουχότας ἐκπεπλημένους ἀναγράψαι
 τὴν ἴσταν, εὐρεῖν τε ἐς ὑπερονέτως ὡς ὁ ζωσι-
 μάς ἀπεφίνατο. διὰ τὰς πολλὰς τε καὶ ἕτε-
 ραι θεσημεῖαι γενοασιν, ὧν τὸ πλεῖστον πα-
 ρεῖς, ἐπεὶ καὶ κρείττονος εἶπεν δριμύτην χά-
 ρισιν ἐσαρῆνα λέξω. **ζωήματα** ζῶσι-
 μάς ἀνὴρ, ἰωάννης τένομα, ταῖς δριμύταις ᾠδα-
 πλῆστον ἐν χειρὶ τῆς λαύρα. καὶ ἵπρος **B**
 τῆς ἐξαγαγῆς χαράδρας, ἀνα τὸ ἀρκίον μέ-
 ρος τῆς λεωφόρου, τῆς φερύσης τὴς διαπορδόμε-
 νος ὁ ζῶσιμαίων ἐπὶ τὴν ἱερικοῖον πόλιν,
 τὸν μονήρη τε καὶ αὐτὸν διαπαλαίσας βίον,
 ἐπισκοπήσας ἵπτην εἰρημείων μοι καίσαρος
 πόλιν. ὅτε ὁ ἰωάννης ὁ χειρὶ τῆς, ἐπεὶ τὴν ἀρ-
 κησίλαον τὴν λελεγμένη μοι γυναικὰ ἡκικόσ
 θάτερρον τὸν ὀφθαλμὸν ἰπὸ κερκίδος ἐκκο-
 πῆσα, ὁμομαῖος ἢ καὶ ἀνὴρ τὸ παῖδον
 ὅπως ἴδωμεν. ὡς δ' ἐν ἐθεάσατο, τὴν τε
 κόρην ἐκπεσῶσαν, τέλειον τε τὸν ὀφθαλμὸν **C**
 διαρρῦεῖν, ἀσὸς ἐπὶ ἰπὸ τὸν τινὶ παρεφο-
 μαρτῆων ἰατρῶν ἐνεγκῆν, ἐσαγαγῆν τε τὸ
 διαρρῦν ὡς αὐτὸν δύναιτο, καὶ τὸν ἀσὸς περιθέν-
 τα τελαμῶσιν ἀναδῆσαι, ἐπιπαρῆσιν ἀρ-
 κησίλαον. ἐτυχε γὰρ τὸ ζωσιμά παρὼν ἐν τῷ
 κατ' αὐτὸν φερύσῃσι, ὡς ἐπὶ τῆς σινδωνῶν
 ἐκεῖνο κόμης, διεσώσης τῆς καίσαρος σαδῆς
 μάλις πεντακοσίους. ὁμομαῖοι τοῦτω ᾠδα
 τὸν ἀρκεσίλαον ἐκπέχουσι οἱ ταῦτα διαγ-
 γέλλοις. κατῆσο ἵπρος ζωσιμά ὁ ἀρ-
 κησίλαος τὰς διαλέξας ποιῆμεν. ὡς **D**
 ἐπὶ δὲ δίσκω, διωλύγιον ἀνεκώκωσε, καὶ τὰς
 ρεῖρας ἐκτίλλων καὶ διασῶν, ἐς ἔρανόν ἀνέ-
 πεμπε. τὴν ἵπ ζωσιμά πυνθανομένους τὴν
 αἰτίαν, τὸ συμβῆναι ὁ ἀρκεσίλαος ἔλεγε,
 ταῖς ὁμομαῖαις καὶ τοῖς δάκρυσι συχρὰ δια-
 κοπήμεν. ἀφῆς ἐν τῆτον ὁ ζωσιμάς,
 αὐτὸς κατ' αὐτὸν ἐς τι δωματίον ἐσρέχῃ
 ἔτα τῷ θεῷ ὡς θεμῖδον τοῖς ταῖτοις, ἐνε-
 τύχανε. μετὰ δ' αὐτῶν κατῆσιν ἀρκεσί-
 λαον, ἔχαιρε τε καὶ σεμνά μειδιῶν, καὶ
 ἀρκεσίλαον ἔλεγε τὴν χεῖρα καὶ ψύχων,
 ἀπὶ χαίρων ἀπὶ τῆ. ἡ χεῖρὶ τῷ χει-

A precibus ac supplicationibus Deum
 placaturus. Sciscitanti deinde Arcefi-
 lao, quidnam esset quod illum tanto-
 pere conturbasset, diserte respondit,
 fragorem ruentis Antiochiæ auribus
 suis modò insonuisse. Adeo ut Arcefi-
 laus & qui tum aderant, stupore percul-
 si, horam adnotaverint, posteaq; de-
 prehenderint rem ita accidisse ut Zosi-
 mas prædixerat. Alia quoq; per multa
 signa ab eodem divinitus perpetrata
 sunt. Quorum multitudinem præter-
 mittens, quando quidem numerus eo-
 rum iniri non potest, pauca ex iis com-
 memorabo. Iisdem temporibus qui-
 bus Zosimas, floruit vir quidam, Joanes
 nomine, paribus cum Zosima vir-
 tutum ornamenti insignis: qui in
 Chuziba Laura, quæ sita est in extemi-
 tate vallis ad Septentrionalem partem
 viæ publicæ quæ ab Hierosolymis ducit
 Hierichuntem, vitam monasticam &
 ab omni materia seceratam exercuerat,
 & qui supra memoratæ urbis Casaræ
 Episcopatum obtinuit. Hic igitur Jo-
 annes Chuzibita, cum supra dicti Ar-
 cesilai uxorem radio textorio alterum
 sibi oculum effodisse didicisset, cursu
 ad ejus domum contendit, vulneris in-
 spiciendi causâ. Ubi verò animadvertit
 pupillam excidisse, & oculum penitus
 diffluxisse, medico cuidam qui illuc ad-
 venerat, præcepit ut spongiam adfer-
 ret, & oculum dilapsum, quoad fieri
 posset, in sedem suam reponeret: spon-
 giam deniq; circumpositam fasciis allig-
 aret. Aberat tunc forte Arcesilaus.
 Versabatur enim eo tempore cum Zo-
 sima, in ejus Monasterio, quod situm
 erat in vico Sydenorum, qui ab urbe
 Casarea quingentis circiter stadiis di-
 stat. Statim igitur contentissimo cursu
 properant qui hæc Arcesilao nuntia-
 rent. Sedebat is juxta Zosimam, ser-
 monem cum eo conferens. Qui simul
 ac calum uxoris suæ didicit, graviter e-
 julare cœpit, & capillos vellens ac dis-
 ceptens, in aërem projecit. Interro-
 ganti autem Zosimæ causam tanti lu-
 ctus, Arcesilaus id quod acciderat ex-
 posuit, lamentis ac fletibus sermonem
 crebro interrumpens. Mox igitur Zo-
 simas, relicto illic Arcesilao, ad cubi-
 culum quoddam contendit, in quo so-
 lus, uti mos est hujusmodi viris, Deum
 alloqui consueverat. Aliquantò post
 digressus, hilari vultu ac modeste subri-
 dens, manumq; Arcesilai palpans: Abi,
 inquit, Abi latus. Gratia data est Cu-

z bita. Sanata est uxor tua. Utrumque
oculum habet incolumem, nullum ex
calu illo detrimentum passa, quando
ita placuit Cuzibita. Idque ita evenit,
ambobus illis iustis simul miraculum
perpetrantibus. Idem Zosimas cum
aliquando proficisceretur Caesaream,
Asellum trahens cui res quasdam sibi
necessarias imposuerat, Leonem ob-
vium offendit, qui in ipsum irruens, ra-
pto Asello, protinus abscessit. Quem
Zosimas per silvam insecutus est, quoad
usque Leo aselli carnibus saturatus fuit.
Tum Zosimas Leoni arridens: At
o Amice, inquit, jam iter mihi penitus
interclusum est, quippe qui & agro sim
corpore, & proventa jam atate; nec
onus quod Asello erat impositum ipse
humeris portare possim. Proinde si
Zosimam hinc abscedere vis, sarcinam
contra naturam tuam consuetudinem fe-
ras necesse est, ad propriam feritatem
postea revertens. His dictis, Leo tan-
quam furoris penitus oblitus, Zosimam
blandiri cepit, & ad eum statim leni-
ter accurrens, ipso gestu obsequium
suum significabat. Zosimas igitur, cum
aselli sarcinam leoni imposuisset, ad
portas usque urbis Caesareae eum duxit,
ostendens hoc facto, quanta sit Dei
potentia, & qualiter omnia famulan-
tur atque obediunt hominibus qui Deo
vivunt, nec donatam sibi gratiam cor-
ruperunt. Verum ne si plura com-
memoravero, historia prolixior efficiatur,
eo revertar unde digressus sum.

Αἰτίη δ' ἐδόθη. ἰάθη σὲ τὸ γύναιον, ἀμφότερα
ὀφθαλμῶν ἔχει, ἐστὲν ἰσχυρὰ σῆς τῆς συμ-
ρεῖς ἀφελείας, ἔτω τὸ χεῖρ ἰεῖται βελήθη
ὄψε καὶ γέγονεν ἀμφοῖν τῶν δικαίων καὶ
αὐτὸ θαυμαστὸν ἀνάλωον. τέτω τῷ ζωσιμῶ
καὶ ποῖ ἐπὶ τῷ καίσαρι ἰόντι, ὄναρ τῶ
αἰσασυρμένω ἐν ὧ τῶν τῶν οἱ ἐπιτιμῶ
ἐπεβέβητο, λέων ἐπέσει, καὶ τὸν ὄνον ἀρπα-
σας, ἀπήξ. ὁ ζῶσιμῶς ἀνά τῷ ἴλῳ ἔ-
πετο. μέγεις ἔ διακορῆς ὀλέων ἐν τῆς
νης τὸ ζῶς γέγονε. πρὸς ὃν ἐπιγελάσας
ζῶσιμῶς φησὶν, ἀλλὰ γὰρ ὦ ἑταῖρε, τὰ τῆς
πορείας ἐμοὶ διακέκοπται, πᾶντι τε
πόρρω τε τῆς ἡλικίας ἀφῆμένω, καὶ μηδὲ
να μὲν ὠλοφορεῖν τὰ ἐπὶ τῆς ὄνε σῆς αἰμα-
να. ἀχθοφορεῖν ἐν ἀνάγκῃ σε αἰσάτων
μὸν τῆς φύσεως, εἴπερ ἐθέλεις τῶν ὀντιμῶ
τὸν ζῶσιμῶν ἀπαλλάτῃσθαι ἢ θηριῶν αὐτῶ
εἶναι. ὁ ζῶ, τὸ θυμὸν κατὰ παρὰ ἔπιπλαστω-
ν, ἴπῃσσανε, καὶ τῷ ζῶσιμῶ ὡς ἔσπερ
πρῶτος ἐυδύς, καὶ διὰ τῆς (χήμα) ἰεῖται
πειθῆνιον. ὦ παῖσις ὁ ζῶσιμῶς τῆς ὀντι-
φορῆσιον, μέχρι τῶν πυλῶν τῆς καίσαρι ἰόν-
γε, δεικνύς τῆς θεῆς τῷ δυνάμει, καὶ ὡς ἀ-
πάντα τοῖς ἀνθρώποις δὲ ἀλά τε καὶ πειθῆναι
ὅτ' ἀν' αὐτῷ ζῶσιμῶ, καὶ τὴν δεδομένω ἡμῶ
χάριεν ἔσπερ χαρῆσιμῶν. ἀλλ' ἵνα μητὸς
πλείοσι τῶν ἰσορίαν αἰσάμηκνῶν, ἐπ' ἀν-
μι ὄθεν τῷ ἐκβολῶν ἐποιήσάμην.

CAP. VIII.

De totius orbis calamitatibus.

ΕΝ ΔΕΜ Justinio Imperium Roma-
num adhuc administrante, urbs
Dyrrachiū quae olim Epidamnus dice-
batur, terra motu subversa est. Simili-
ter & Corinthus, quae sita est in Achaia.
Anazarbus quoque, metropolis secun-
dae Ciliciae; quarto id genus calamita-
tis experta. Eas urbes Justinus magna
pecuniarum vi erogata, instauravit.
Iisdem temporibus Edessa civitas Os-
roënae, maxima & opulentissima, Scir-
ti torrentis qui eam praeterfluit, inun-
datione submersa est: adeo ut plurima
aedificia, & innumerabilis hominum
multitudo, aquarum vi abrepta, fundi-
tus interierint. Edessa quidem atque
Anazarbo Justinus pristinum nomen

Κεφ. η'.

Πεὶ καθ' ἑαυτὸν σαθρημάτων.

ΕΣ ἔπι ἰσχυρὰ τὴν αὐτοκράτορα διδύμο-
δαμνῶ ἢ πάλα, πέπονθεν ὑποκλινοῦ τῆς
γῆς. ὡς αὐτῶς ἢ ἡ κόρη τῶ ἐπὶ τῆς ἐλλάδος
κειμένη. εἴτα καὶ ἀνά (αἰρεῖ) τὸ τέταρτον πα-
τῶ, ἢ τὸ δδύμο τῶ κίλικων ἡγῆ) ἐστὲν
ἀς ἰσχυρῶ πολλοῖς ἀνεκλήσασθαι χεῖμασι
καὶ ἐν αὐτῆς χρόνους καὶ ἡ ἐδεσσα πόλις τῆς
ὀσροῦνων μεγίστη τε καὶ εὐδαίμων, τῆς τῶ
αἰσάριον) σκίρτε χεῖμαρρε ὑδασι κατε-
πονήθη, ὡς τε καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀποδομῶ
αἰσασυρῆναι, καὶ πᾶσι τῶ ἀναεῖθ μῆλον δα-
λέας, ἔς τὸ ὑδωρε λαδὸν ὡχεῖτο. μετ' ἐκλήθη-
σαν τοῖσιν ὑπὸ τῆ αὐτῆ ἰσχυρῆ ἐδεσσα καὶ